Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	5400 kommune
Institusjonsnavn	Troms fylkesbibliotek
Postadresse	Strandveien 13
Postnummer	9007
Poststed	Tromsø
Institusjonens leder	
Fornavn	Mona
Etternavn	Magnussen
Telefon	77 788 218
E-post	mona.magnussen@tromsfylke.no

Sluttrapport

Prosjekttittel	Livslang lesing – et prosjekt i støpeskjeen
Kategori	Forprosjekt
Tildelt beløp	200 000
Antall tildelingsår	1-årig
Tidsperiode	2024

Mål for prosjektet	Målet er å gjøre bibliotekene i Troms i stand til å skape og opprettholde lesere, fra tidlig barndom til alderdom. Sammen med bibliotekene og eksterne samarbeidsparter søker vi å systematisere og videreutvikle arbeidet med å skape tilknytning til lesing og utvikle leseidentitet, i barndom, ungdom og voksen alder. Sammen med andre aktører i lesefeltet ønsker vi å finne ut hva som skal til for å vekke leseinteressen, for noen for første gang, for andre på nytt. Hvordan motivere til å ta opp boka når det butter i mot? Og hva med de som aldri ble lesere, kan vi nå dem i ungdommen, som foreldre eller i godt voksen alder? Dette ønsker vi å undersøke gjennom et omfattende leseprosjekt i Troms, i samarbeid mellom folke-, skole og forskningsbibliotekene og fagmiljøene på lesing.

Rapport

RESULTATER AV PROSJEKTET
1. Forprosjektet Livslang lesing har resultert i motiverte bibliotek i Troms, som ønsker seg et hovedprosjekt for å gjennomføre lesemotiverende tiltak for ulike grupper av lokalsamfunnet i akkurat sin kommune.
2. Regionale dialogmøter med bibliotekene har vist at kommunene også ønsker å samle seg om noen felles prosjekt for å kunne høste stordriftsfordeler av å jobbe sammen omkring lesemotivasjon.
3. Det er interesse for å innføre taksonomier/kunnskapstrapper for å vurdere måloppnåelse innenfor hver prosjektdel i hovedprosjektet.
4. Pilotprosjektet For de minste har vist at delekonferanser i starten av hver prosjektdel bør videreføres, dette anses som et godt utgangspunkt for videre jobbing med en målgruppe.
5. Samarbeid med UiT Lærer- og barnehagelærerutdanningen er inspirerende, og vi ønsker mer og nærmere samarbeid i hovedprosjektet. Så langt har samarbeidet resultert i utveksling av kompetanse og studenter som involverer seg i samarbeidet skole/bibliotek gjennom oppgaver og i praksis.
6. Skriftlige samarbeidsavtaler som forplikter begge sider er nødvendig å utarbeide på kommunalt plan for å få til et samarbeid som ikke er personavhengig.
7. Troms fylkesbibliotek har funnet en god måte å planlegge for videre prosjektledelse på, gjennom delt ansvar mellom to rådgivere som med ulike kompetanse utfyller hverandre.

MÅLOPPNÅELSE
Forprosjektet har bestått av tre deler:
1. Finne samarbeidspartnere og utvikle samarbeidet
2. Få på plass en god organisering av prosjektet i samarbeid med bibliotekene
3. Pilotprosjekt: For de minste
Samarbeidet med UiT Lærerutdanning og barnehagelærerutdanning har i løpet av året blitt utvidet og ønsket om å kunne samarbeide tettere er tydelig fra begge parter. Vi er nå i dialog med ledelsen på ILP, Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, for å finne veien videre med en samarbeidsavtale i

bunnen.
Det er gjennomført fysiske, regionale dialogmøter med folkebibliotekene. Møtene har gitt oss verdifull tilbakemelding angående hva som ønskes i hver region, både av enkeltbibliotek og av felles prosjekt. Alle bibliotekene i fylket ønsker å delta i hovedprosjektet på en eller annen måte.
Biblioteksjefmøtet i Troms har over flere år invitert biblioteksjefenes ledere til en felles møtedag. I år var tema Livslang lesing og det felles oppdraget kommunene har for å løfte lesingen. Dette ble en fin inngangsport til arbeidet som må gjøres ute i hver kommune for å finne gode samarbeidspartnere og få til et samarbeid som fungerer, og som ikke er personavhengig.
Pilotprosjektet For de minste har gitt oss verdifull kunnskap om hvordan det er best å gå fram i videre arbeid med de ulike prosjektdelene. Konseptet «Unconference» ble til hybridformen Delekonferanse, med rom for både inspirasjonsforedrag, felles verksted, mange samtalestartere og plass til nye ideer som oppstod underveis i konferansen. Et sammendrag fra konferansen og samtalene legges ved rapporten.
Ved siden av Livslang lesing, har vi også hatt aktiv formidlings-tiltak fra NB initiert av Troms fylke i år. Der har det vært fokus på høytlesing og foreldre gjennom aktivitetene Les høyt! og Loga munnje. Tretten av bibliotekene i Troms har deltatt, og dette arbeidet føyer seg fint inn i rekken av aktiviteter som har vært forsøkt ut i kommunene i 2024.
Som del av Livslang lesing ble det startet opp Tøyveskebibliotek i til sammen 15 kommuner i Troms i 2024. Mange bibliotek har samkjørt Les høyt og innføring av Tøyveskebibliotek, slik at de kan fremsnakke høytlesing samtidig som de reklamerer for bruk av tøyveskene.
Som et direkte resultat av pilotprosjektet skal Tromsø bibliotek og Troms fylkesbibliotek samarbeide om kurs i formidling av eventyr og bildebøker til barn i januar 2025. Kurset er fullbooket med 50 deltakere fra både bibliotek og barnehager.

INNHOLD OG AKTIVITETER
I løpet av 2024 har vi hatt hovedfokus på møter, både med bibliotekene og med eksterne samarbeidspartnere. Et fullstendig årshjul legges ved som vedlegg.

MÅLGRUPPER
Målgruppe for forprosjektet har vært folkebibliotekene i fylket og mulige samarbeidspartnere på regionalt nivå. Det viktige har vært å finne smarte måter å samhandle på i det videre prosjektet, slik at vi kan få mest mulig ut av tilmålt tid og økonomiske tildelinger.

ERFARINGER OG OVERFØRINGSVERDI
Et resultat av synergieffekten mellom Livslang lesing og aktiv formidlings-aktiviteten Les høyt! er en nettressurs i kompetansebanken. Ressursen er utviklet i samarbeid med Tromsø bibliotek og Nasjonalbiblioteket. Livslang lesing har som mål å utarbeide minst en ressurs til kompetansebanken for hver prosjektdel i hovedprosjektet.
Bruken av taksonomier til arbeidet med utvikling av lesemotivasjon i ulike aldersgrupper er hentet fra delprosjektet Leselyst med dei minste fra Fif-prosjektet. Taksonomier kan hjelpe bibliotekene til å se hvor de står i dag og hvor de ønsker å være når prosjektet er gjennomført, og er også en fin måte å videreføre arbeidet på. Alle vil ikke kunne delta på alt i hovedprosjektet, siden de fleste av

bibliotekene i Troms har få og til dels små stillinger. Men på sikt kan man opparbeide seg kompetanse og nettverk som gjør at man «klatrer» på taksonomi-trappen. For at taksonomien skal ha ønsket effekt, er det viktig at den utvikles i samarbeid med de bibliotekene som skal bruke den. Planen for Livslang lesing er å innarbeide dette arbeidet i delekonferansene for hver prosjektdel i hovedprosjektet.

PLANER FOR VIDEREFØRING
Neste ledd i planen er hovedprosjektet Livslang lesing, med målgruppene 1) De yngste, en videreføring 2) Barn og ungdom i skolen 3) Samskaping med ungdom 4) Voksne 5) Godt voksne. Vi vil ikke slippe de yngste, men bruke pilotprosjektet som en mal for videre planlegging inn mot andre målgrupper. I tillegg vil følgende gjennomgående perspektiver vektlegges: Geografi/demografi, synliggjøring, erfaringsutveksling, samisk/kvensk, mangfold og inkludering, lesing og helse, bibliotekrommet, bibliotekbussen og forskning om lesing/lesemotivasjon.
Vi vil også vektlegge systematisk samarbeid med samarbeidsavtaler, både på regionalt og lokalt plan. I tillegg vil delekonferansene bli viktige som oppstart, og utarbeidelse av taksonomier for lesemotivasjonsarbeidet innenfor de enkelte målgruppene.
Våren 2025 planlegges en webinar-rekke med tema fra de gjennomgående perspektivene. På den måten ønsker vi å holde prosjektet varmt mens vi venter på å kunne komme ordentlig i gang – forhåpentligvis fra høsten 2025.

Gjennom forprosjektet er det lagt et godt grunnlag for videre arbeid. Vi har funnet en samarbeidsform med kommunene som vi ser at har effekt og som alle ønsker å bygge videre på. Vi håper derfor på mulighet for videreføring innenfor Nasjonalbibliotekets utviklingsmidler i 2025 og 2026. Innenfor leselystsegmentet er det mange som ønsker det samme, men vi må også ville gjøre det sammen. Da får vi resultater som kan vare, og det håper vi å kunne vise en vei til gjennom prosjektet Livslang lesing.

Regnskap

- Regnskap Livslang lesing 2024 pdf.pdf

Vedlegg

- Årsjhul Livslang lesing 2024.pdf
- Delekonferanse Lesekultur med de minste - sammenfatning (1).pdf
- Rapportering forprosjekt - prosjektledelse.pdf